

Joachim Roman Bar

"Rituale Romanum ex decreto
Sacrosancti oecumenici Concilii
Vaticani II instauratum auctoritate
Pauli PP. VI promulgatum, Ordo
professionis religiosae", Vaticanis
1970 : [recenzja]

Prawo Kanoniczne : kwartalnik prawno-historyczny 14/1-2, 333-334

1971

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

RECENZJE

Rituale Romanum ex decreto Sacrosancti oecumenici Concilii Vaticani II instauratum auctoritate Pauli PP. VI promulgatum, Ordo professionis religiosae, editio typica, Typis Polygl. Vaticanis 1970 8° ss. 126.

Nowy obrzęd składania profesji zakonnej jest dalszym przejawem dokonującej się odnowy liturgicznej w Kościele. Został ogłoszony dnia 2. II 1970 r. przez Kongregację dla Kultu Bożego jako część nowego Rytuału Rzymskiego.

Poza dekretem Kongregacji (s. 5—6) i „Praenotanda” czyli normami prawnymi (s. 7—10), „Ordo professionis” zawiera obrzęd profesji dla zakonów męskich (s. 11—51) i dla zakonów żeńskich (s. 53—94), następnie obrzęd składania przyrzeczeń zachowania rad ewangelicznych (s. 95—108) i wreszcie dodatek gdzie jest umieszczony wzór formuły profesji i kilka formularzy modlitw liturgicznych.

„Ordo professionis” został zredagowany w myśl konstytucji soborowej o liturgii (art. 80), która nakazała, aby ułożyć obrzęd profesji i odnowienia ślubów, który by przyczynił się do większej jednolitości, prostoty i dostojności.

Ogłoszony obrzęd profesji jest obrzędem ramowym. Prawodawca zdaje sobie sprawę, że istnieje w Kościele wiele zakonów o różnorodnym celu i tradycji, że wytworzyły się zwyczaje, które nie są do pogardzenia, ponieważ dobrze podkreślają charakter i cel życia zakonnego, dlatego nie tylko pozwala na pewne zróżnicowanie obrzędów profesji, co już zaznaczyła konstytucja soborowa o liturgii (art. 80), ale nawet nakazuje poszczególnym zakonom dostosować ogólne obrzędy do swego charakteru. „Praenotanda” (n. 12—15) podają tutaj szczegółowe normy prawne, którymi powinni się zainteresować kanoniści i liturgiści.

Zakony, które już posiadają obrzędy profesji w swoich partykularnych rytuałach zatwierdzonych przez Władzę kościelną powinny się postarać, aby je oczyścić z modlitw i ceremonii jawnie niezgodnych z zasadami odnowionej liturgii.

Analiza przepisów prawnych i ceremonii zawartych w „Ordo professionis religiosae” jasno pokazuje, że odnowiony obrzęd profesji zakonnej idzie po myśli konstytucji soborowej o liturgii. Prostota i dostojność modlitw i obrzędów zawartych w „Ordo” przyczyni się do

głębszego zrozumienia profesji zakonnej i sensu życia zakonnego, przybliży obrzędy zakonne wiernym uczestniczącym w ceremoniach związanych z życiem zakonnym¹.

O. Joachim Roman Bar

Catazzo Eutimio OFM, La vita religiosa nel Magistero Pontificio post-conciliare, Vicenza 1969 Ed. ESCA 8° ss. 370.

Papież Paweł VI wkłada wiele wysiłku, aby odnowa soborowa w Kościele postępowała zgodnie z literą i duchem dokumentów soborowych. Jego liczne przemówienia pragną podać właściwą interpretację myśli soborowej, rozwinąć ją i zastosować do konkretnych okoliczności.

W nauczaniu pap. Pawła VI poczesne miejsce zajmuje życie zakonne. Poświęcił mu Papież znaczną część swoich przemówień z okazji rozmaitych kapituł generalnych, zjazdów, uroczystości. Przemówienia te zebrane razem przez o. Catazzo mogą stanowić pomoc tak dla przygotowujących kapituły generalne i teksty prawodawcze jak i dla konferencji wyższych przełożonych, narad mających na celu odnowę życia zakonnego, dla interpretacji najnowszych dokumentów Stolicy Apostolskiej itp.

Przemówienia papieskie są poprzedzone dokumentami soborowymi odnoszącymi się do życia zakonnego, a więc przytoczono rozdział V i VI konstytucji o Kościele i dekret o odnowie życia zakonnego (*Perfectae caritatis*), normy wykonawcze do dekretu *Perfectae caritatis* oraz instrukcję *Renovationis causam* Kongregacji Zakonów z dnia 6. I. 1969 r. Od strony 85 zaczynają się teksty przemówień papieskich z okresu od 22 sierpnia 1963 r. do 22 kwietnia 1969 r., w sumie 39 przemówień przytoczonych w całości lub w ważniejszych wyjątkach.

Tematyka nauczania papieskiego jest bardzo różnorodna, obejmuje wszystkie ważniejsze zagadnienia związane z życiem zakonnym, głównie jednak śluby zakonne, apostołstwo, rolę zakonów w Kościele. Orientację w problematyce poruszanej przez Pawła VI ułatwia dokładny indeks rzeczowy umieszczony przy końcu zbioru.

Omawiane dzieło jest pożyteczne dla kanonistów. Opracowano je starannie i wydano w pięknej szacie graficznej.

O. Joachim Roman Bar

Miscellanea in honorem Dini Staffa et Periclis Felici S.R.E. Cardinalium, „APOLLINARIS” I: 40 (1967 nr 1—4 ss. 642, 2 fotografie kard. Staffa i Felici; II: 41 (1968) nr 1—4 ss. 660.

Z okazji 50. rocznicy ogłoszenia kodeksu prawa kanonicznego wydała redakcja kwartalnika „Apollinaris”, organu Papieskiego Uniwersytetu

¹ Obszerniej omówiłem „Ordo professionis religiosae” w artykule pt. *Odnowiony obrzęd profesji zakonnej* oddanym do druku w czasop. *Collectanea theologica*, r. 1971.